UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

Extravagantium Communium, Liber Secundus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

EXTRAVAGANTIUM COMMUNIUM,

LIBER SECUNDUS.

DE JUDICIIS.

TITULUS I.

CAPITULUM UNICUM.

Decretalem, Super cathedram. quæ eſt in Cle. in cap. dudum. innovatam, jubet obſervari: neq; propter illam debent religioſi mendicantes eſſe moleſti & graves prælatis, neq; prælati ipſis religioſis. Etſi ſint aliquæ injuriæ, vel moleſtationes hinc inde facta, Papa vult juſtitiæ complementum breviter exhiberi ſummariè, ſimpliciter & de plano, ſine ſtrepitu & figura judicii, vel aliter, prout qualitas exceſſuum exigit: Non obſtantibus quibuſcunq; obſtaculis, quæ poſſent his obviare.

Ioannes XXII.

FRequentes imò innumeroſæ quodammodo de diverſis mundi partibus venerabilium fratrum noſtrorum Epiſcoporum aliorumque ſuperiorum prælatorum, nec non dilectorum filiorũ, rectorum, curatorum, & parœcialium ſacerdotum querelæ, cõtra dilectos filios fratres prædicatorum & minorum ordinum, noſtrum & ſedis Apoſtolicæ excitarunt auditum, & clamoroſis inſinuationibus excitare & fatigare non ceſſant, quòd iidem fratres decretalem, dudum. editam à felicis recordationis Bonif. Papæ VIII. præd. noſt. quæ incipit, Super cathedram. ac per piæ memor. Clem. Pap. V. prædeceſſ. noſt. in Vienenſ. Conc. innovatam temerè obſervare non curant: ſed ipſam tranſgredi non timentes, in ejuſdem ſedis contemptum, animarum ſuarum periculum, & eorundem & eccleſiarum parœcialium præjudicium & gravamen. Intelleximus quoque, quòd plerunque præfatis dictorum prædicatorum & minorum, nec non eremitarum ſancti Aug. & Carmelitarum ordinum fratribus, in cujus ordinis dictorum eremitarum perſonis idem prædeceſſor Bonif. conſtitutionem prædictam, in qua tantùm de ipſis prædicatorum & minorum cavebatur ordinibus, per omnia voluit poſtmodum integraliter & inconcuſsè ſervari. Et ad quem prædictorum carmelitarum fratrum ordinem, nos ſubſequenter conſtitutionem eandem, quoad omnia in ea contenta, duximus extendendam: à prædictis Epiſcopis, prælatis, rectoribus, curatis, & ſacerdotibus, contra tenorem conſtitutionis prædictæ graves injuriæ atque moleſtiæ in diverſis partibus inferuntur. Nuper pro parte Vien. fratris noſtri Archiepiſcopi Burdegal. & dilectorum filiorum capitulorum majoris Burdegal. & aliarum eccleſiarum, prioratuum, conventuum, rectorum, curatorum, ſacerdotum, & vicariorum, parœcialium, ac clericorum, tam regularium, quàm ſecularium civitatis & diœceſis prædictarum, nobis extitit intimatum, quòd prædicti eorundem prædicatorum, minorum, eremitarum, & Carmelitarum ordinum fratres, contra tenorem decretalis ejuſdem, multa eiſdem & eorum ſingulis gravamina & injurias inferunt & jacturas. Quia igitur parum eſſet jura condere, niſi qui ea tueatur exiſtat: Sic volentes de fratrum noſtrorum conſilio decretalem prædictam, Super cathedram. irrefragabiliter obſervari: Diſcret. v. per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel duo aut unus veſtrûm, per vos, ſeu alium, vel alios, etiamſi ſint extra loca, in quibus eſtis conſervatores, ſeu judices deputati, tam eiſdem Archiepiſcopo, capitulis, prioribus, conventibus, rectoribus, curatis, ſacerdotibus, vicariis, ac clero civitatis & diœceſis prædictarum, & eorum cuilibet adverſus prædictos, quàm econverſo eiſdem fratribus adverſus Archiepiſcopum, capitula, Prælatos, Priores, conventus, rectores, ſacerdotes, vicarios ad clerum, præfatos, & ſingulos eorundem efficacibus defenſionibus præſidio aſſiſtentes, adimplentes decretalem prædictam, quoad omnia ejus capitula, prout jacent, firmiter obſervari: non permittentes contra tenorem ipſius per memoratos fratres dictorum ordinum eiſdem Archiepiſcopis, capitulis, prælatis, prioribus, conventibus, rectoribus, curatis, ſacerdotibus, vicariis, ac clero, vel alicui ſeu aliquibus eorundem, nec etiam prædictos Archiepiſcopum, capitula, prælatos, conventus, rectores, curatos, ſacerdotes, vicarios, ac clerum, ſeu aliquem, vel aliquos ipſorum eiſdem fratribus gravamina, ac injurias irrogari: Facturi ipſis hincinde, de quibuſcunque injuriis, moleſtationibus, gravaminibus, & damnis viciſſim illatis hactenus, & etiam in poſterum inferendis eiſdem contra tenorem conſtitutionis ejuſdem, in illis videlicet, quæ judicialem requirunt indaginem, ſummariè, ſimpliciter & de plano, ſine ſtrepitu judicii & figura, in aliis verò prout qualitas ipſorum exigit, juſtitiæ complementum: Moleſtatores autem & majores hujuſmodi, necnon contradictores quoſlibet & rebelles, quandocunque & quotieſcunque expedierit, per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo. Non obſtantibus quibuſcunque exemptionibus, ſpecialibus vel generalibus, tam fratribus & ordinibus prædictis, vel alicui ſeu aliquibus fratrum & ordinum eorundem, quàm præfatis Archiepiſcopo, capitulis, prælatis, prioribus, conventibus, rectoribus, curatis, ſacerdotibus, vicariis, ac clero, ſeu ipſis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ipſorum alicui vel aliquibus, communiter vel diviſim, ſub quacunque forma vel expreſſione verborum ab eadem ſede conceſſis: ac ejuſdem Bonifacii, quo cavetur ne aliquis extra ſuam civitatem vel diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis ultra dietam unam à fine ſuæ diœceſis ad judicium evocetur. Seu ne judices, & conſervatores à ſede deputati prædicta, extra civitatem & diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcunq; procedere, ſive alii vel aliis vices ſuas committere, aut aliquos ultra unam dietam à fine diœceſis ejuſdem trahere præſumant: dummodo ultra duas dietas aliquis extra ſuam civitatem auctoritate præſentium non trahatur. Seu, quòd de manifeſtis injuriis, moleſtiis, & aliis, quæ judicialem indaginem exigunt (pœnis in eos ſi ſecus egerint, & etiam id procurantes, adjectis) conſervatores ſe nullatenus intromittant, quàm aliis quibuſcunque conſtitutionibus à Romano Pontifice, tam de judicibus delegatis & conſervatoribus, quàm perſonis ultra certum numerum per literas Apoſtolicas ad judicem non vocandis, aut aliis edictis, quæ noſtræ poſſent juriſdictioni, aut poteſtati, ejusque exercitio liberè quomodolibet obviare. Seu ſi tam eiſdem fratribus, vel eorum ordinibus, aut alicui, ſeu aliquibus fratrum & ordinum prædictorum, quàm Archiepiſcopo, capitulis, prælatis, prioribus, conventibus, rectoribus, curatis, ſacerdotibus, vicariis, ac clero prædictis, vel aliquibus ipſorum, ſeu quibuſvis aliis communiter vel diviſim à præfata ſede ſit indultum, quòd excommunicari, ſuſpendi, vel interdici, ſeu extra vel ultra, circa vel alio quocunque modo ad judicium evocari non poſſint, per literas Apoſtolicas non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto hujuſmodi & de eorum perſonis, locis, hominibus, ordinibus, & nominibus propriis mentionem. Et quibuslibet aliis indulgentiis, ſeu privilegiis dictæ ſedis generalibus vel ſpecialibus, quorumcunque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, noſtræ juriſdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri. Et de quibus, quorumcunque totis tenoribus, de verbo ad verbum ſpecialem oporteat in noſtris literis fieri mentionem. Cæterùm judicibus, ſeu conſervatoribus quibuſcunque per literas Apoſtolicas ſub quacunque alia, quàm præſenti verborum forma vel expreſſione confectas, eiſdem prædictorum prædicatorum, minorum, eremitarum, ac carmelitarum ordinum fratribus, ſeu ipſis ordinibus communiter vel diviſim, ſuper damnis & injuriis, & aliis quibuſcunque rebus, ſeu negotiis aliàs deputatis, & ſubdelegatis eorum præſentibus & futuris auctoritate præſentium diſtrictius inhibemus: ne aliquem ſeu aliquos auctoritate literarum papalium, prætextu ſeu occaſione quorumcunque damnorum vel injuriarum, ſive gravaminum, contra tenorem prædictæ conſtitutionis, Super cathedram. ipſis fratribus, ſeu eorum ordinibus antedictis communiter vel diviſim à quibuſcunque perſonis illatorum hactenus, & etiam inferendorum in poſterum coram ſe alicui deinceps ad judicium vel aliàs quoquo modo vocare, ſeu in cauſam aliquatenus trahere præſumant. Inhibitionem hujuſmodi non ſolùm ad futura, ſed etiam ad quovis modo adhuc pendentia, & incœpta negotia volentes extendi: ac decernentes præfatas literas & proceſſus eorum auctoritate quacunque habitos & habendos ad damna, gravamina, & injurias hujuſmodi contra tenorem dictæ conſtitutionis illata & inferenda (ut dictum eſt) deinceps aliquatenus non extendi: ac etiam irritum & inane, ſi ſecus ſuper præmiſſis per quoſcunque ſcienter vel ignoranter contigerit attentari: Vobis nihilominus injungentes, ut inhibitionem noſtram hujuſmodi ad dictorum judicum, ſeu conſervatorum & ſubdelegatorum notitiam, de quibus vobis expedire videbitur, deducere procuretis. Inſuper volumus & auctoritate Apoſtolica decernimus, quod quilibet veſtrûm proſequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento præpeditus canonico, quodque à data præſentium ſit vobis & unicuiq; veſtrûm in præmiſſis omnibus & eorum ſingulis cœptis & non cœptis præſentibus & futuris & præteritis, licitum procedere, ac ſi prædicta omnia & ſingula coram vobis cœpta fuiſſent, & juriſdictio veſtra, & cujuslibet veſtrûm in prædictis omnibus & ſingulis per citationem vel modum alium legitimum perpetuata extitiſſet: conſtitutione prædicta ſuper conſervatoribus & aliis quomodolibet in contrarium edita non obſtante. Datum Avinion. X. Cal. Februarii, Pontificatus noſtri Anno II.

DE DILATIONIBVS.

TITVLVS II.

CAP. VNICVM.

Tramiſſo eleganti exordio, oſtenſis periculis, quæ proveniunt ex falſorum florenorum fabricatione, citantur peremptoriè fabricantes, data ſibi dilatione trium menſium, intra quos coram Papa compareant: aliàs contra ipſos, eorum abſentia non obſtante, procedetur, prout juſtitia ſuadebit.

Ioannes XXII.

IN delictorum diverſorum nexibus ac tenebris involutos, plerunque trahit in majorum ſcelerum præcipitium moles præponderans peccatorum: nam etſi diverſos diverſa delicta coinquinent, ſunt tamen nonnulli, qui propriæ ſalutis immemores, delictis communibus & vulgaribus non contenti, ad profana & vetita prorumpentes, ſic damnata cupiditate lucrorum, ac inexhauſta eorum voragine devolvuntur, quòd dummodo ſuas ingluvies, ad quas inhiant, expleant, ſe lucris illicitis, imò jacturis ſpiritalibus temerè immergentes, honori Dei, & animarum ſaluti, ac ſacrorum canonum, & imperialibus edictis, & juribus communibus, capturas nefarias, & lucra illicita anteponunt. Sanè jamdudum ad noſtri apoſtolatus auditum multorum fide digna relatio ſæpius etiam repetita perduxit, & fama jam publica per facti evidentiam divulgata effecit notorium, nonnullos eſſe in Lombardiæ ſuperioris, & Marchiæ Ianuenſis partibus, qui licentiæ temerariæ laxatis habenis, licere ſibi præſumentes illicita, cudunt & fabricant, ſeu cudi & fabricari faciunt florenos auri, ſecundùm formam, & ſignum, & coinum ac circunferentias literarum, qui in civitate Florentiæ (à tempore cujus non extat memoria) cudi & fabricari ſunt ſoliti, & cuduntur & fabricantur etiam in præſenti. Et quamvis dicti floreni ad veram florenorum de Florentia ſimilitudinem fabricati, in vero & ſolito florenorum ejuſdem civitatis pondere communiter & bonitate auri, & vero florenorum valore deficiant, ipſi tamen (ſimulata eorum effigie) perſonas, ut plurimùm ſimplices, & quandoque etiam in hujuſmodi rebus expertas decipiunt: ipſasque damnis rerum, & periculis perſonarum exponunt, dum pro veris florenis ipſos recipiunt. Cùm etiam præterea in talibus plurimi non habeant inter florenos & florenos tantæ ſimilitudinis peritiam diſcernendi: Nos itaque tantis & præcipuè animarum periculis affectu paterno occurrere cupientes, monemus omnes & ſingulos talium præſumptores, ipſis nihilominus diſtrictius inhibentes, quatenus deinceps à cuſione & fabricatione florenorum hujuſmodi ceſſent, realiter & effectualiter reſipiſcant. Nihilominus præſentis edicti peremptorii auctoritate citantes eoſdem, ac eorum ſingulos, ſub pœna privatio-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nis juris, ſi quod eis ſuper cudendis florenis competit, quam ipſos ceſſante juſto impedimento (ſi in exequendis mandatis noſtris hujuſmodi remiſſi ſeu negligentes fuerint) incurrere volumus ipſo facto: ut intra trium menſium ſpacium à data præſentium numerandum per ſe, vel per procuratorem idoneum Apoſtolico conſpectui ſe præſentent, propoſituri, quo jure ipſis florenos competat jus cudendi, ac exhibituri privilegium, ſi quod ſuper hoc habeant, vel jus aliud, ſi quod ſibi credant competere, oſtenſuri. Et nihilominus ſuper prædictis facturi, & recepturi, quod juſtitia ſuadebit: Intimantes eiſdem, quòd ſi non venerint, nos contra ipſos ſuper præmiſſis, & ea tangentibus procedemus, prout expedire viderimus, & ſuadebit juſtitia, ipſorum abſentia non obſtante. Vt autem hujuſmodi noſtra nunciatio atque citatio ad communem omnium notitiam deducatur, chartam ſive membranam, citationem atque monitionem hujuſmodi continentes, in majoris eccleſiæ Avinionenſis affigi oſtiis faciemus: Quæ proceſſum hujuſmodi ſuo quaſi ſonoro præconio, & patulo judicio publicabunt: ut prædicti moniti, & citati, & alii quicunque, qui ſua crediderint intereſſe, vel quos proceſſus ipſe contingit, nullam poſſint excuſationem prætendere, quòd ad eos proceſſus hujuſmodi non pervenerit, vel quòd ignoraverint eundem, cùm non ſit veriſimile, remanere, quoad ipſos, incognitum *a*, vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur. Datum Avinion. 6. Calend. Decemb. Pontificatus noſt. Anno 9.

DE DOLO ET CONTVMACIA.

TITVLVS III.

CAP. VNICVM.

Citationes etiam extra dies ſolennes publicè facta de mandato Papæ, in audientia literarum Apoſtolicarum, vel papali palatio affixæ januis majoris eccleſiæ loci, in quo Papa cum curia ſua degit, arctant citatum ac ſi ad eum perſonaliter deveniſſent. Reſtringitur tamen hæc extravagans ad illos, qui impediunt, ne ad eos poſſit citatio pervenire, vel quorum domicilium tutè adiri non poteſt, ut ca. 1. de jud. in Cle.

Bonifacius VIII.

REM non novam aggredimur, neque viam inſolitam ambulamus, ſed anterioris juris calcatam veſtigiis, præſentis conſtitutionis indubitato roboramus ſuffragio, & inconcuſſo munimine ſtabilimus. Eſt ſiquidem jam ſancitum, quòd propoſitum publicæ citationis edictum eum arctet, qui impedit, aut facit etiam ſe celando, ne ad eum poſſit pervenire citatio, appareatque contumax, qui ſic agit. Quodque in albo prætoris hujuſmodi edicta propoſita ſuæ juriſdictioni ſubjectos arceant *a*, & adſtringant magis, quàm ſi voce præconia (quæ innoteſcit paucis) vel literis conferrentur. Ius enim, quod talem modum citationis propoſuit, violenter præſumpſiſſe credendum eſt, ut quæ in eodem albo tot ipſius albi publicum locum frequentantium oculis paterent legenda, ad citati notitiam devenirent. Vnde ad præbendam omnibus eorum quæ ſanciuntur plenam lectionem & notionem, mandavit legem tabulis aut lapidibus ſculptam, ſanctiſſimæ eccleſiæ deſcribi porticibus & affigi. Præmiſſis igitur in debitam conſiderationem deductis, ac in lance irrefragabilis rationis appenſis: nos, qui univerſis (diſponente Domino) præeſſe dignoſcimur, volentes per hanc novellam conſtitutionem aliquid circa prædicta ſtatuere expreſſius inveniri, declaramus de fratrum noſtrorum conſilio, & nihilominus hoc edicto perpetuò valituro firmamus, & ſtatuimus, ut citationes auctoritate Apoſtolica de quibuſcunque perſonis undecunque & ubicunque ſint, cujuſcunque ſtatus, dignitatis vel præeminentiæ, eccleſiaſticæ vel mundanæ, etiamſi imperiali vel regali fulgeant dignitate, præſertim ſi impediant, vel faciant per ſe vel per alios quoquo modo, ne citationes ipſæ ad eos perveniant, ex quacunque cauſa faciendo, ut citandorum domicilia ſive loca tutè vel liberè adiri non poſſint: cùm (prout ſcriptum eſt) exiſtimare debeamus, ut eò ne liceat, ubi eſt citatio facienda, perinde ad inſtar edictorum præfatorum propoſitorum in albo prætoris: etiam extra ſolennes dies in quibus Romani Pontifices ſunt facere conſueverunt generales proceſſus, publicè à nobis ſpecialiter, & ex certa ſcientia jubentibus, factæ in audientia literarum noſtrarum, aut in aula noſtri palatii poſtmodum affigendæ januis majoris eccleſiæ loci, in quo Romana communis omnium Chriſtianorum populorum nationum reſidebit curia, ut cunctis poſſint patere, & ita deferri citatis, ſic valeant ac arctent citatos poſt terminum lapſum, quem (conſiderata locorum diſtantia) volumus citationibus ipſis competentem apponi, ſicut ſi eos perſonaliter apprehendiſſent: Non obſtantibus aliquibus privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis, generalibus aut ſpecialibus, quibuſcunque perſonis pontificali, imperiali, regali, vel alia eccleſiaſtica, ſeu mundana dignitate præditis: aliiſque inferioribus eccleſiis, monaſteriis, locis, collegiis, & univerſitatibus in quacunque forma verborum conceſſis: per quæ talium citationum effectus poſſit quomodolibet impediri: etiamſi de ipſis, & eorum totis tenoribus de verbo ad verbum, aut de propriis nominibus perſonarum, monaſteriorum, eccleſiarum, locorum illorum, quibus conceſſa ſunt, vel eorum ordinibus, aut dignitatibus oporteat in noſtris literis fieri mentionem.

a *Occultum non præſumitur, quod omnibus publicatur.*

a *Fortaſſis legendum, arctent.*

FINIS LIBRI SECVNDI.